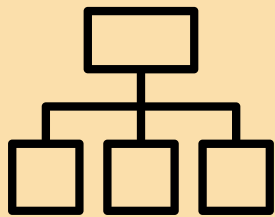
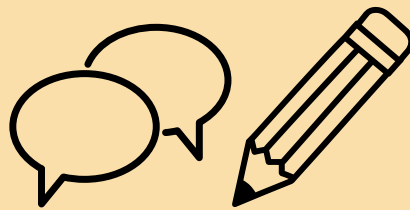

Sinä ja minä 2

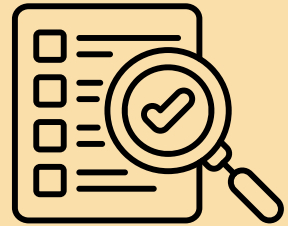
Lärarhandledning

Strukturen
och översikt

Uppgifterna

Facit

Tips och idéer

Innehåll

1.	Förord	4
2.	Sinä ja minä 2 och tilläggsmaterial	5
3.	Innehållsöversikt	6
4.	Struktur	8
	Bilagor att skriva ut som komplement	
	Ordkort	11
	Stödplanscher	12
5.	Handledning + facit	
	1. Minkävarinen?	13
	2. Minulla on punainen t-paita	15
	3. Kenen sukka tämä on?.....	19
	4. Yksi, kaksi, kolme - minä lasken!	22
	5. Kolme palloa ja viisi kynää.....	25
	6. Mitä kuuluu?	28
	7. Vielä kerran (repetition)	32

1. Förord

Hej!

Sinä ja minä 2 är ett anpassat läromedel i A-finska och hör till en läromedelsserie som behandlar olika teman med vardagsanknytning där fokus ligger på att bredda ordförrådet och träna på att använda finska i vardagen. Materialet är utvecklat för elever i behov av stöd och lämpar sig för nybörjarfinska, specialundervisning i den grundläggande utbildningen samt för unga och vuxna som behöver träna grundläggande baskunskaper i finska.

Läromedelsserien grundar sig på läroplanen då varje arbetsbok har en specifik temahelhet som återkopplar till elevens närmiljö och som ger eleven möjlighet att träna den kommunikativa förmågan och hur man kommer vidare från ord till användning i praktiken. *Sinä ja minä* är ett årskursneutralt läromedel som kan fungera som ett komplement till andra läromedel i A-finska. Du kan använda läromedlet när eleven behöver stöd i inläringen, för att träna mer på specifika områden enskilt eller i mindre grupp. Arbetsböckerna kan användas i valfri ordning enligt elevens behov.

Elever med behov av stöd i inläringen behöver ofta anpassade läromedel. De behöver få möjlighet att träna ord och språkanvändning med hjälp av konkreta och tydliga övningar samt repetition. Med hjälp av denna läromedelsserie får eleverna en chans att steg för steg träna grundläggande färdigheter i finska på ett strukturerat och tillgängligt sätt. Tydliga illustrationer och bildordlistor fungerar som ett visuellt stöd vilket ökar tillgängligheten för elever med behov av stöd i inläringen.

Sinä ja minä är ett projekt som tagits fram för att möta de faktiska behoven ute i skolorna. Arbetet har möjliggjorts genom finansiering från Utbildningsstyrelsen. Vi vill tacka våra samarbetspartners för ett gott samarbete. Tack till speciallärare Jessica Granfors, som tillsammans med Lärum utarbetat materialet, samt till Hanna Björkqvist som gjort illustrationerna och layouten. Vi vill även rikta ett varmt tack till alla lärare som deltagit i processen och delat med sig av värdefull respons längs vägen.

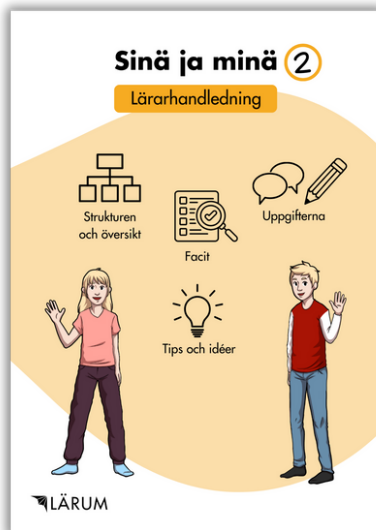
Vi hoppas att detta material blir ett stöd i din undervisning och hjälper dina elever att utveckla sina grundläggande kunskaper i finska.

2. Sinä ja minä 2 och tilläggsmaterial

Elevens arbetsbok

Lärarhandledning

Bilagor

Kompletterande material

Material som kan användas för att komplettera undervisningen eller för mera träning!

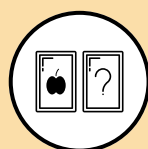
- Materialet hittar du i Lärums materialbank: larum.fi/finska
- Memorykorterna kan du köpa i Lärums webbshop: shop.larum.fi
 - Handledning, arbetsblad och ordloopar kan du ladda ner på: larum.fi/minne_sinne_memory

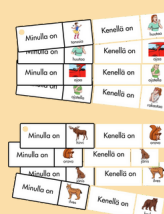
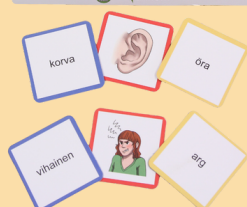
Digitala läromedlet
Minne ja sinne

- digitalt läromedel
- kompletterande arbetsblad

Minne & Sinne memoryspel

- 4 memoryspel
- handledning med tips och idéer
- arbetsblad
- ordloopar

3. Innehållsöversikt

	Kapitel	Tema	Fraser
1.	Minkävärinen? Vilken färg?	färger	Minkävärinen? se on
2.	Minulla on punainen t-paita Jag har en röd t-skjorta	- säga vad jag, du och han/hon/hen har på sig - namn på kläder	minulla on sinulla on hänellä on
3.	Kenen sukka tämä on? Vems strumpa är det här?	- fråga och berätta vems något är - andra temaformen	Kenen? Se on Vilin.
4.	Yksi, kaksi, kolme - minä lasken! Ett, två, tre - jag räknar!	talen 0-10	
5.	Kolme palloa ja viisi kynää Tre bollar och fem pennor	- att fråga och berätta hur många det finns av något - tredje temaformen	Kuinka monta?
6.	Mitä kuuluu? Hur mår du?	- att fråga och berätta hur jag mår - namn på känslor	Mitä kuuluu? Hyvää, kiitos! minä olen, sinä olet, hän on
7.	Vielä kerran En gång till	ord i vardagen (färger, kläder, räkneorden 0-10, känslor)	Minkävärinen? se on Kenen? Se on Vilin. Kuinka monta? Minulla on viisi kynää. Mitä kuuluu? Hyvää, kiitos! minä olen

Ord: Jag lär mig	Ord: Bra att veta	Grammatik
Minkävärinen? se on, väri, punainen, valkoinen, sininen, vihreä, musta, keltainen, oranssi, ruskea, liila		
minulla on, sinulla on, hänellä on, ja, vaatteet, t-paita, housut, neule, lippis, mekko, takki, pipo, kenkä/kengät, sukka/sukat		
Kenen? Viivi, Viivin isä, isän Vili, Vilin	isoisä isoäiti Kuka?	• andra temaformen
numero, nolla, yksi, kaksi, kolme, neljä, viisi, kuusi, seitsemän, kahdeksan, yhdeksän, kymmenen		
Kuinka monta?	kynä, kynän, kynää kello, kellon, kelloa lelu, lelun, lelua pallo, pallon, palloa pipo, pipon, pipoa kirja, kirjan, kirjaa	• tredje temaformen
Mitä kuuluu? Hyvää, kiitos! minä olen, tunteet, iloinen, väsynyt, surullinen, vihainen, rauhallinen, pelästynyt		• Böja verbet olla
		• repetition: andra och tredje temaformen

4. Struktur

Arbetsboken är tydlig och strukturerad med återkommande uppgiftstyper och en långsam progression. Grundtanken är att eleverna får träna på samma saker upprepade gånger. Därför bygger arbetsboken på repetition genom varierande uppgifter som tränar samma stoff men på många olika sätt. Uppgifterna har korta instruktioner som förtydligas med symboler så att eleverna känner igen dem och vet hur de ska arbeta med uppgifterna. Som stöd finns även tydliga illustrationer samt bildordlistor.

Tanken är att läraren arbetar tillsammans med elever enskilt eller i små grupper där man tränar på basfärdigheter i finska. Arbetsboken är uppbyggd i sju kapitel där eleverna får träna på bland annat färger, kläder, räkneord samt andra och tredje temaformen.

Varje kapitel börjar med en ruta som berättar vad som övas i kapitlet (Jag övar). Eleverna blir på så sätt medvetna om vad som tränas. Kapitlet börjar med en inledande text av något slag. Tanken är att läraren går igenom den inledande texten tillsammans med eleverna. Som stöd för inläringen finns det alltid ordlistor, i regel finns bildstöd till ordlistorna. Det finns ord som eleven ska lära sig (Jag lär mig) och det finns ord som kan vara bra att känna till i sammanhanget (Bra att veta). Till varje kapitel finns det bildkort och ordkort för alla ord som tas upp. Bildkorten och ordkorten kan användas när man tränar på orden. Tips på hur du kan använda ord- och bildkorten finns på s. 11 och även i samband med uppgiftsgenomgångarna för varje kapitel.

1. Minkävärinen? Vilken färg?

Jag övar

- namn på färger
- att fråga vilken färg

Koulussa - I skolan

Minkävärinen tuoli on?

Se on ruskea.

Minkävärinen kirja on?

Kirja on punainen.

sininen
punainen
valkoinen
vihreä
musta
ruskea
oranssi
keltainen
lilla

Jag lär mig

Minkävärinen? Se on	Vilken färg? Den/det är	
 punainen röd	 valkoinen vit	 sininen blå
 vihreä grön	 musta svart	 keltainen gul
 oranssi orange	 ruskea brun	 lilla lila

1. Prata

- Peka turvis på pennorna på sidan 4 med ditt par.
- Den som pekar frågar: Minkävärinen kynä on?
- Den andra svarar: Se on eller Kynä on och färgen på finska.

Kapitlet börjar med en uppgift där eleven ska läsa eller prata. I läsövningen är det elevens tur att läsa texten som läraren tidigare har gått igenom med eleverna. Läsningen kan göras på olika sätt för att variera undervisningen. Här är några idéer på hur man kan träna på att läsa.

- **Surrläsning**

Alla elever läser igenom texten i sin egen takt. Då alla läser låter det som ett surr i klassen.

- **Läs efter läraren**

Läraren läser först, eleverna upprepar det som läraren läst.

- **Parläsning**

Eleverna läser texten parvis eller i små grupper.

- **Individuell läsning**

Eleven läser tyst för sig själv.

- **Turvis läsning**

Eleverna läser turvis en mening eller ett ord i taget.

- **Körläsning**

Alla läser samtidigt i kör.

- **Dramatisera**

Eleverna tilldelas roller och säger det som står i den givna pratbubblan.

I boken finns det olika slags uppgifter som tränar stoffet på olika sätt. Eleven tränar bland annat genom att skriva, prata, läsa och spela. Genom att prata och spela får eleven träna på att använda orden och fraserna muntligt i olika sammanhang. Tanken är att eleverna får öva på orden och fraserna genom varierande uppgifter, i långsam takt och upprepade gånger. Innan eleven börjar arbeta i boken med en övning kan det vara bra att laborera med ord- och bildkort som hör till kapitlet. Till många övningar finns stödrutor men eleven kan också täcka över stödrutorna för att testa om hen redan kan orden och fraserna.

De olika uppgifterna är:

Läs

Dra streck

Skriv

Fyll i

Korsord

Ringa in

Prata

Spela

Utvärdera

Grammatik

Fokus ligger på att utöka ordförrådet och att använda sig av finska i vardagen. Grundläggande grammatik tas trots det upp på några enstaka ställen, exempelvis grammatik som är viktig med tanke på att kunna uttrycka sig mångsidigt på finska. Grammatiken tas upp i form av grammatikrutor. På så sätt finns det en möjlighet att diskutera grammatiken och hur det finska språket är uppbyggt. Här kan läraren själv välja hur ingående hen vill ta upp det med eleverna.

Grammatikruta

grundform	andra temaformen (-n)
Viivi	Viivi + n → Viivin
koira	koira + n → koiran

Varje kapitel avslutas med en självutvärdering där eleven får fundera över hur väl de kan kapitlets uppställda mål, alltså det som står i *Jag övar* rutan i början av kapitlet.

Självutvärdering

Kan du det här på finska?
Utvärdera dig själv. Färglägg eller ringa in.

Jag kan namn på färgerna.

Jag kan fråga vilken färg.

Arbetsboken avslutas med ett repetitionskapitel. I kapitlet repeteras ord och grammatik som tagits upp i den här arbetsboken.

Bilagor att skriva ut som komplement

Bilagorna, ord- och bildkort samt stödplanscher, kan du ladda ner och skriva ut från Lärums materialbank larum.fi/sina_ja_mina

Ord- och bildkort

Ord- och bildkorten kan användas för att mångsidigt träna på orden och fraserna i *Jag lär mig* och *Bra att veta* rutorna. Här några exempel på hur orden kan tränas.

- Kombinera:
 - Bildkort med finsk text + ordkort på finska
 - Bildkort med finsk text + ordkort på svenska
 - Bildkort + ordkort på finska
 - Ordkort på finska + ordkort på svenska
- Spela memory med valfri kombination av kort.
- Plocka upp ett bildkort och skriv ordet på finska i häftet eller på ett papper.
- Lägg bildkorten med eller utan text i en hög med bildsidan neråt. En elev plockar upp ett bildkort och ska säga vad det är på finska. Kan eleven säga det får hen behålla kortet. Sedan är det den andras tur att plocka upp ett kort osv.
- Läraren delar ut bildkorten med eller utan text till eleverna. Eleverna går omkring i klassen. När eleven möter någon ska de visa sina bilder för varandra. Sedan säger de på finska vad den andra har för bild. Därefter byter de kort med varandra och går vidare tills de möter någon annan och gör samma sak igen.
- Spela Kims lek. Lägg ut valfritt antal bildkort med eller utan text. Eleverna får titta på bildkorten en stund innan läraren täcker över bildkorten. Eleverna blundar och då plockar läraren bort ett av bildkorten. Eleverna får gissa vilket bildkort som saknas.
- Placera ut de finska eller svenska ordkorten i rummet. Låt eleven gå till de olika platserna och läsa och översätta orden.
- Placera bildkorten på ett bord eller på tavlan. Ordkorten på finska placeras på golvet längre bort. Eleven plockar upp ett ordkort på finska och går till bordet med bildkort och lägger det under rätt bild.

Stödplanscher

Som bilaga finns stödplanscher för varje kapitel där de mest centrala är sammanfattat. Stödplanschererna kan användas vid genomgång av det centrala innehållet eller som stöd vid muntliga övningar eller enskilt arbete i boken.

Dessa stödplanscher finns att skriva ut:

- Minkävarinen? (kapitel 1)
- Minulla, sinulla, hänellä on (kapitel 2)
- Kenen? andra temaformen (kapitel 3)
- Kuinka monta? tredje temaformen (kapitel 5)
- Mitä kuuluu? + minä olen, sinä olet och hän on (kapitel 6)
- Mitä kuuluu? och känslorna (kapitel 6)

5. Handledning

Här förklaras enskilda övningar i varje kapitel. Vi förklarar inte alla övningar utan endast de vi anser kan behöva en fördjupning eller övningar vi har tips på hur du kan arbeta vidare med innehållet. Varje kapitel avslutas med facit.

1. Minkävarinen?

I kapitel 1 tränar eleven på att kunna namnge färger och att fråga vilken färg något är.

Börja med att se på uppslaget på s. 4 och 5 och gå igenom *Jag övar* rutan. Läraren läser högt texten och orden, översätter dem och diskuterar bilderna med eleverna.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkorten som finns i bilagan.

3. Skriv

Svara på finska. Eleven övar på att svara på frågan **Minkävarinen?** genom att svara med fullständig mening, exempelvis: **Se on sininen.**

Behövs det stöd kan eleven titta på ordlistan på sidan 5 eller ta hjälp av ord- och bildkorten som finns i bilaga 1.

5. Skriv

Svara på finska. Eleven övar på att svara på frågan **Minkävarinen?** genom att svara med fullständig mening *Se on...* Denna gång ska eleven även skriva ner vilken sak det är frågan om.

Orden finns i stödrutan. Behövs det stöd kan eleven titta på ordlistan på sidan 5 eller ta hjälp av ord- och bildkorten som finns i bilaga 1 och 5. (Pyyhekumi och reppu finns i ord- och bildkorten som hör till *Sinä ja minä 1*).

6. Prata

Eleverna tränar muntligt kapitlets ord och fraserna **Minkävarinen?** (+ saken som finns på bilden) samt **Se on?**

Tips!

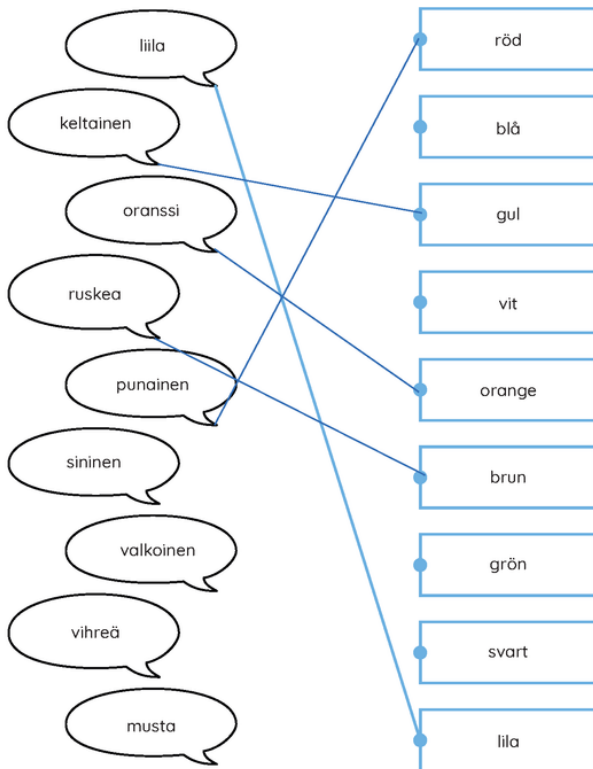
Träna mer genom att lägga bildkorten från bilaga 1 (bildkorten med pennor i olika färger) i en hög med bildsidan neråt. Eleven drar upp ett kort och frågar **Minkävarinen kynä on?** Paret svarar **Se on** eller **Kynä on** och färgen som finns på bilden.

Facit kapitel 1

2. Dra streck

Dra streck till rätt ruta.

6

3. Skriv

Svara på finska.

1. Minkävärinen kirja on?

Se on punainen.

2. Minkävärinen pyyhekumi on?

Se on valkoinen.

3. Minkävärinen reppu on?

Se on vihreä.

4. Minkävärinen tietokone on?

Se on musta.

5. Minkävärinen kynä on?

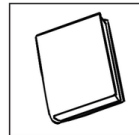

Se on keltainen.

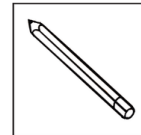

4. Färglägg

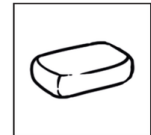
Färglägg bilderna enligt instruktionerna.

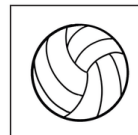
Kirja on vihreä.

Kynä on sininen.

Pyyhekumi on liila.

Pallo on punainen.

Reppu on ruskea.

7

5. Skriv

Svara på finska.

Mikä tämä on?
se on

Vad är det här?
det är (den är)

1. Mikä tämä on?

Se on punainen pallo.

2. Mikä tämä on?

Se on sininen reppu.

3. Mikä tämä on?

Se on valkoinen pyyhekumi.

4. Mikä tämä on?

Se on vihreä kirja.

5. Mikä tämä on?

Se on ruskea kynä.

kynä	pallo	kirja	pyyhekumi	reppu
sininen	valkoinen	punainen	vihreä	ruskea

8

2. Minulla on punainen t-paita

I kapitel 2 tränar eleven på att säga jag, du och han/hon/hen har och att namnge kläder.

Börja med att se på uppslaget på s. 4 och 5 och gå igenom *Jag övar* rutan. Läraren läser högt texten och orden, översätter dem och diskuterar bilderna med eleverna.

Diskutera också gröna rutan längst ner på s.11, här kan läraren ta upp att en del klädesplagg böjs i plural och att även adjektivet som kommer innan då ska böjas.

Fundera tillsammans med eleven på andra ord som ofta används i talspråk, som lippis, huppari, lenkkarit, verkkarit osv.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkortet som finns i bilagan.

1. Prata

Eleven tränar på frasen **Minulla on** + klädesplagget. Eleven kan jobba parvis med en klasskamrat eller tillsammans med läraren.

Påminn eleverna om den gröna rutan längst ner på sidan 11 i arbetsboken. Där står det hur man säger exempelvis, gröna strumpor. I pratövningen kan eleverna ta stöd av den gröna rutan ifall de vill lägga till färgen på klädesplagget.

Tips!

Denna övning kan utvecklas genom att plocka fram bildkort från bilaga 1 (pennorna) eller 2 (klädesplaggen) och i stället för att peka på bilderna i boken pekar eleverna turvis på bilderna som plockats fram. Fokus ligger här på att träna på att fråga vilken färg något är och svara på frågan på finska.

3. Skriv

Skriv orden på finska och på svenska. Orden på finska finns i stödrutan.

4. Korsord

Eleven skriver det gömda ordet som kommer fram i de färgade rutorna på raden (uimapuku).

Eleven ska ta reda på vad ordet betyder, t.ex. genom att slå upp ordet i en ordbok, fråga en kompis, googla det tillsammans med läraren eller få i läxa att fråga hemma.

Tips!

Eleven skriver det gömda ordet som kommer fram i de färgade rutorna på raden (uimapuku).

Eleven ska ta reda på vad ordet betyder, t.ex. genom att slå upp ordet i en ordbok, fråga en kompis, googla det tillsammans med läraren eller få i läxa att fråga hemma.

5. Skriv

Eleven skriver meningarna på finska. Eleven kan ta hjälp av stödrutan längst ner på sidan.

Tips!

I Minne & Sinne memorykortens kompletterande material finns det ordloopar. Med dem kan eleven träna mera på Minulla on + nya ord. Ord som tränas är t.ex. personer så det går bra att koppla ihop med detta kapitel.

8. Prata

Eleverna får nu muntligt träna på att svara på frågan **Mikä tämä on?** genom att säga **Se on...**+ färg+ klädesplagg.

Eleven kan jobba parvis med en klasskamrat eller tillsammans med läraren.

6. Fyll i

Skriv ordet inom parentes på linjen.

Minulla on _____ punainen mekko. (Jag har)

Hänellä on _____ musta neule. (Han har)

Hänellä on _____ sininen lippis. (Hon har)

Sinulla on _____ valkoinen sukka. (Du har)

Minulla on _____ vihreä pipo. (Jag har)

minulla on	jag har
sinulla on	du har
hänellä on	han/hon/hen har

7. Skriv

Översätt meningarna till finska.

Minulla on punainen takki.

Jag har en röd jacka.

Sinulla on vihreä neule.

Du har en grön tröja.

Hänellä on musta lippis.

Hon har en svart keps.

3. Kenen sukka tämä on?

I kapitel 3 tränar eleven på att fråga vems något är, att svara på vems något är och att böja ord i andra temaformen.

Börja med att se på uppslaget på s. 18 och 19 och gå igenom *Jag övar* rutan. Läraren läser högt texten och orden, översätter dem och diskuterar bilderna med eleverna.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkorten som finns i bilagan.

Bra att veta

Dessa ord är extra ord som eleven behöver känna till, men som inte tränas desto mera i kapitlet.

1. Läs

Eleven läser texten själv eller med handledning av läraren, se tipsen på s. 9 i handledningen.

Sidan 20. Grammatikruta: andra temaformen

Börja med att läsa texten i pratbubblorna tillsammans med eleven. Gå igenom grammatikrutan.

I det här skedet har vi valt ord som böjs enligt regeln att lägga till ett -n i andra temaformen. Läraren som känner sina elever kan sedan välja om hen vill träna ord med stadi växling, exempelvis äiti, äidin som det finns exempel på i röda rutan längst ner på s. 20 i arbetsboken.

3. Skriv

Böj orden i andra temaformen. Under uppgiften har vi valt att visa hur ordet äiti böjs i andra temaformen. Äiti är ett mycket vanligt och viktigt ord för eleven och därför vill vi visa att det heter äidin i andra temaformen. I det här skedet räcker det med att eleverna vet vad äiti heter i andra temaformen så hen kan säga att något är mammas.

4. Skriv

I denna uppgift svarar eleven på frågan **Kenen...?** Eleven ska svara på frågan med en hel mening.

6. Prata

Eleverna får nu muntligt träna på att ställa frågan **Kenen pallo tämä on?** och svara på frågan med **Se on** + person.

Eleven kan jobba parvis med en klasskamrat eller tillsammans med läraren.

Facit kapitel 3

Jag lär mig			
Kenen? Viivi, Viivin	Vems? Viivi, Viivis	isä, isän Vili, Vilin	pappa, pappas Vili, Vilis
Bra att veta			
isoisä	morfar/farfar		
isoäiti	mormor/farmor		
Kuka?	Vem?		

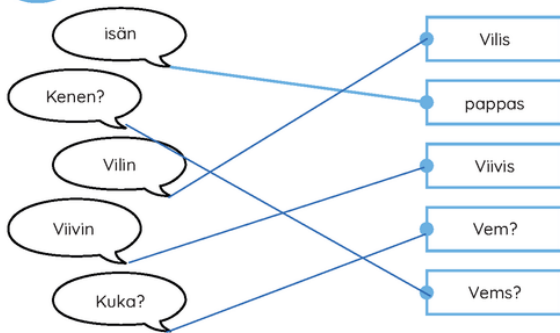
1. Läs

Läs texten i pratbubblorna på sidan 18.

2. Dra streck

Dra streck till rätt ruta.

19

Andra temaformen

grundform	andra temaformen (-n)
Viivi	Viivi + n → Viivin
koira	koira + n → koiran

När du berättar vems något är ska du använda andra temaformen.

3. Skriv

Böj ordet i andra temaformen.

grundform	andra temaformen (-n)
Vili	Vilin
isä	isän
Viivi	Viivin
Veera	Veeran
sisko	siskon
kissa	kissan

OBS! äiti, äidin = mamma, mammas

5. Fyll i

Skriv ordet inom parentes på linjen.

Vilin _____ pallo on punainen. (Vilis)
 Tämä ruskea kirja on Valtteri. (Valtteri)
Viivin _____ neule on vihreä. (Viivis)
 Tämä valkoinen pöytä on isän. (pappas)
 Se on isoisän tuoli. (morfar)
 Se on Veeran lippis. (Veera)
Koiran _____ pallo on keltainen. (hundens)
 Se on Emman pipo. (Emmas)

isoisä	morfar
--------	--------

Bonustehtävä - Bonusuppgift

Tips! Kolla hur ordet böjs på sidan 20.

Äidin _____ mekko on keltainen. (mamm)

4. Skriv

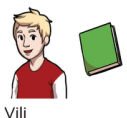
Svara på finska.

Viivi

1. Kenen pallo tämä on?

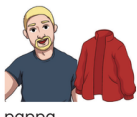
Se on Viivin pallo.

Vili

2. Kenen kirja tämä on?

Se on Vilin kirja.

pappa

3. Kenen takki tämä on?

Se on isän takki.

Veera

4. Kenen kello tämä on?

Se on Veeran kello.

Valtteri

5. Kenen kenkä tämä on?

Se on Valtterin kenkä.

21

22

21

4. Yksi, kaksi, kolme - minä lasken!

I kapitel 4 tränar eleven talen 0-10 och att räkna till tio.

Börja med att se på s. 24 och gå igenom *Jag övar* rutan. Läraren läser högt texten i pratbubblorna, översätter dem och diskuterar bilden med eleverna.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkorten som finns i bilagan.

1. Läs

Eleven läser talen i pratbubblorna på s. 24 själv eller med handledning av läraren, se tipsen på s. 9 i handledningen.

4. Korsord

Eleven skriver de gömda orden som kommer fram i de färgade rutorna på raden (minä lasken) på raden.

Eleven ska skriva vad orden betyder på svenska på raden nedanför. Om eleven inte kommer på så kan läraren ge som tips att titta på första uppslaget. Orden finns i kapitlets rubrik.

5. Prata

Eleverna tränar muntligt på talen 0–10. Eleverna jobbar parvis eller tillsammans med läraren.

Tips!

- Träna mer genom att lägga bildkorten med talen 0-10 från bilaga 4 i en hög med bildsidan neråt. Eleven drar turvis upp ett kort och säger talet på finska. Kan eleven talet får hen behålla kortet. Annars läggs kortet längst ner i högen. Spela tills det inte finns några kort kvar.
- Räkna till tio tillsammans.

Denna lek fungerar om ni är fler än två, alltså jobbar i grupp. Leken går ut på att gruppen räknar från ett till tio tillsammans utan att säga ett tal samtidigt. Läraren meddelar att leken är i gång. Nu ska någon i gruppen säga yksi, utan att någon annan säger yksi samtidigt. Sedan ska någon säga kaksi utan att någon annan säger kaksi samtidigt osv. Säger någon ett tal samtidigt börjar leken från början, alltså från yksi igen. Målet är att komma upp till tio utan att något tal har sagts samtidigt som någon annan.

Öva mera:

I Lärums digitala läromedel Minne ja sinne finns Tema 3: Asioilla. Där finns ett område om siffror. Till det digitala materialet finns också fysiska arbetsblad som behandlar talen 0-10 att skriva ut.

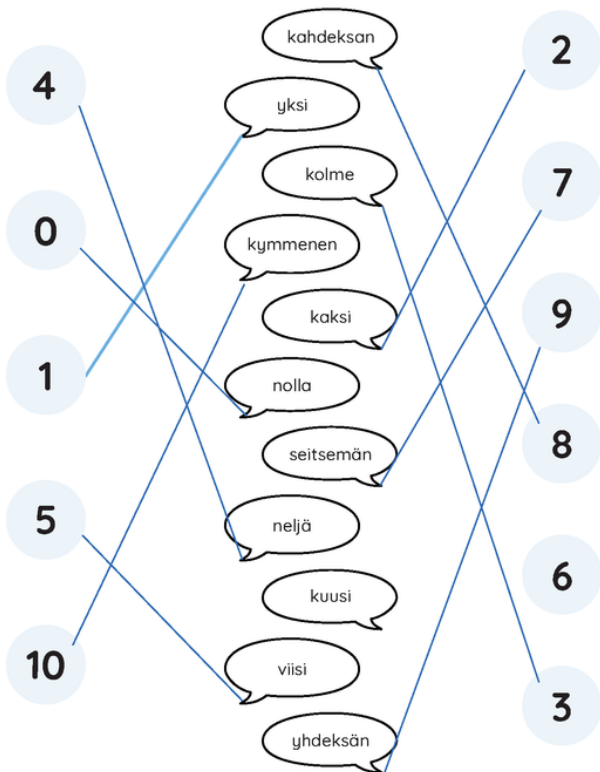

larum.fi/minne_ja_sinne

Facit kapitel 4

2. Dra streck
Dra streck till rätt tal.

3. Skriv
Skriv talen på finska.

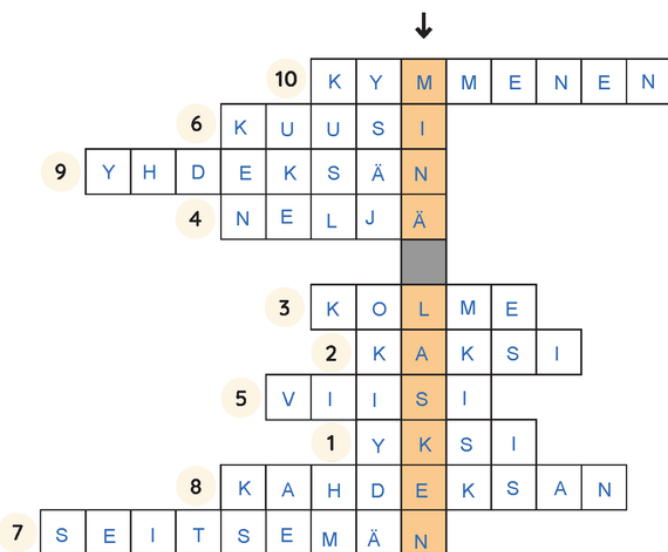
3	5	1
kolme	viisi	yksi
8	2	7
kahdeksan	kaksi	seitsemän
4	6	9
neljä	kuusi	yhdeksän
10	0	
kymmenen	nolla	

nolla	yksi	kaksi	kolme	neljä	viisi
kuusi	seitsemän	kahdeksan	yhdeksän	kymmenen	

26

4. Korsord
Fyll i korsordet på finska.

Vilka ord bildas i de färgade rutorna?

minä lasken

Skriv orden på svenska.

jag räknar

27

5. Kolme palloa ja viisi kynää

I kapitel 5 tränar eleven på att fråga hur många och säga hur många det finns av något samt att böja ord i tredje temaformen.

Börja med att se på s. 30 och gå igenom *Jag övar rutan*. Läraren läser högt texten i pratbubblorna och rutorna, översätter den och diskuterar bilden med eleverna.

Läraren kan redan här uppmärksamma att substantivet ändrar form när vi säger att det finns fler än en. Lyft till exempel upp yksi kynä – viisi kynää och fundera på vilket sätt de skiljer sig. På s. 32 tas tredje temaformen upp i en grammatikruta.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkorten som finns i bilagan.

Bra att veta

Dessa ord är extra ord som eleven behöver känna till. Här introduceras ordets tredje temaform. I detta kapitel bekantar sig eleven med tredje temaformen, alltså när och hur man böjer ord i tredje temaform. Syftet är inte att kunna dessa ords tredje temaform, därför finns de i *Bra att veta* rutan som stöd.

1. Prata

Eleverna får nu muntligt träna på att ställa frågan **Kuinka monta?** och svara hur många det är av något genom att peka på de olika rutorna i bilden på s. 30.

Påminn eleverna om att vara uppmärksamma på substantivet när de säger hur många det finns av de olika sakerna på bilden.

Tips!

Öva mera genom att placera ett visst antal av likadana föremål som finns i klassen och som eleverna är bekanta med på bordet. Eleverna räknar hur många det finns och säger hur många det finns av föremålet på finska. Eleven repeterar talen 0–10 samtidigt.

Sidan 32. Grammatikrutan: tredje temaformen

Gå igenom grammatikrutan. Börja med verbets grundform, repetera andra temaformen och titta sedan på tredjetemaformen och ändelserna -a/-ä.

Vi har här valt ord som böjs regelbundet och som har ändelserna -a eller -ä. Läraren kan ta upp att det finns andra ändelser också, som -ta/-tä och -tta/-ttä. Till exempel maa, maan, maata.

Eleverna får alltså bekanta sig med hur man böjer ett ord i tredje temaformen och lära sig att om man vill säga att det finns fler än en av något föremål så ska ordet för föremålet böjas i tredje temaformen.

2. Skriv

Eleven tränar på att böja orden i tredje temaformen. Eleverna kan ta hjälp av *Bra att veta* rutan på s. 31 eller tabellen på s. 33, där finns alla ord böjda i både andra och tredje temaformen.

7. Spela

I spelet får eleven repetera det stoff hen har fått lära sig i kapitel 4 och kapitel 5. Här tränas både talen 0-10 och tredje temaformen.

Tips!

Fortsätt träna genom att använda bildkorten från kapitel 4 (siffrorna) och bildkorten från kapitel 5 samt bildkort från exempelvis kapitel 2 i *Sinä ja minä 1* så att det sammanlagt finns 10 föremål. I kapitel 2 i *Sinä ja minä 1* finns orden koira, sisko, veli och isä som fungerar i den här övningen.

Lägg bildkorten med talen 0-10 i en hög med bildsidan neråt och bildkorten med saker i en hög med bildsidan neråt. Eleverna plockar turvis upp ett kort från vardera hög. Får eleven exempelvis talet 6 och bild på en mössa ska eleven säga: "Minulla on kuusi pipoa". Sedan är det den andras tur att dra ett kort från vardera hög och säga hur många hen har av föremålet på bildkortet. Fortsätt tills packen är slut.

Öva mera:

I *Minne & Sinne* memorykortens kompletterande material finns arbetsblad att skriva ut. Där finns ett arbetsblad **Kuinka monta?** Som tränar siffrorna och tredje temaformen.

larum.fi/minne_sinne_memory

Facit kapitel 5

Tredje temaformen

grundform	andra temaformen (-n)	tredje temaformen (-a/-ä)
pallo	pallon	pallo + a → palloa
kynä	kynän	kynä + ä → kynää

När det är flera böjs ordet i tredje temaformen!

Yksi pallo - kolme palloa!

2. Skriv

Böj ordet i tredje temaformen.

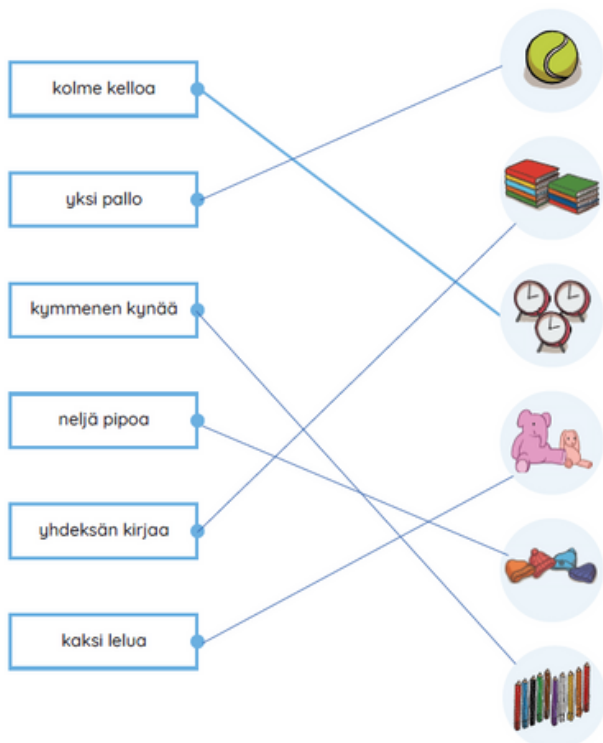
grundform	andra temaformen (-n)	tredje temaformen (-a/-ä)
lelu	lelun	lelua
pipo	pipon	pipoa
kirja	kirjan	kirjaa
kello	kellon	kelloa
koira	koiran	koiraa

32

4. Dra streck

Dra streck till rätt bild.

34

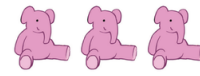

3. Skriv

Böj ordet i tredje temaformen.

yksi lelu

kolme lelua

yksi pipo

seitsemän pipoa

yksi kello

kaksi kelloa

yksi kynä

kymmenen kynää

33

5. Skriv

Skriv på finska under bilden.

kolme pipoa

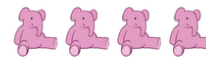
viisi palloa

yhdeksän kynää

kahdeksan kirjaa

neljä lelua

seitsemän kelloa

kelloa	lelua	pipoa	kirjaa	kynää	palloa
--------	-------	------------------	--------	-------	--------

6. Fyll i

Böj ordet inom parentes och skriv på linjen.

Minulla on kolme kelloa . (kello)

Minulla on viisi palloa . (pallo)

Minulla on seitsemän pipoa . (pipa)

Minulla on kahdeksan lelua . (lelu)

Minulla on yksi kynä . (kynä)

35

6. Mitä kuuluu?

I kapitel 6 tränar eleven på att svara på frågan: Hur mår du? Eleven övar också på att namnge olika känslor samt att säga jag är, du är och han/hon/hen är.

Börja med att se på s. 38 och gå igenom *Jag övar rutan*. Läraren läser högt texten, översätter den och diskuterar bilden med eleverna.

Jag lär mig

Här finns ord som eleven förväntas lära sig. Träna orden på olika sätt, se tipsen på s. 11 i handledningen. Använd ord- och bildkorten som finns i bilagan.

s. 39. Mitä kuuluu?

Här kan eleven beskriva hur hen mår genom att rita sig själv eller en smiley.

1. Läs

Eleven läser texten i pratbubblorna på s. 38 själv eller med handledning av läraren, se tipsen på s. 9 i handledningen.

4. Korsord

Eleven skriver de gömda ordet som kommer fram i de färgade rutorna på raden (tunteet).

Eleven ska skriva vad ordet betyder på svenska på raden nedanför. Om eleven inte kommer på så kan läraren ge som tips att titta på första uppslaget. Ordet finns i *Jag lär mig* rutan.

5. Prata

Här får eleverna muntligt träna på att ställa frågan **Mitä kuulu?** Och svara hur hen mår, genom att säga **minä olen** + en känsla.

Sidan 43. Grammatikrutan: verbet olla

Gå igenom grammatikrutan. Bekanta er med eller repetera hur verbet olla böjs i första, andra och tredje person.

I Sinä ja minä 1 kapitel 2 tas verbet olla också upp.

8. Skriv

I denna uppgift ska eleven skriva svaret på frågan **Mitä kuuluu?** på raden i pratbubblan.

Tips!

Här kan läraren ta upp **Miten menee?** Och hur man svarar på den frågan.

Mitä kuuluu?

Hyvää, kiitos!

Miten menee?

Hyvin, kiitos!

Öva mera:

I Minne & Sinne memorykorten finns det ord på fler känslor som man kan träna på för att utöka ordförrådet. Till korten finns även lärarhandledning där läraren kan få tips på hur man kan träna orden på ett varierande sätt. I memorykortens kompletterande material finns det även arbetsblad och ordloopar som behandlar känslor att ladda ner.

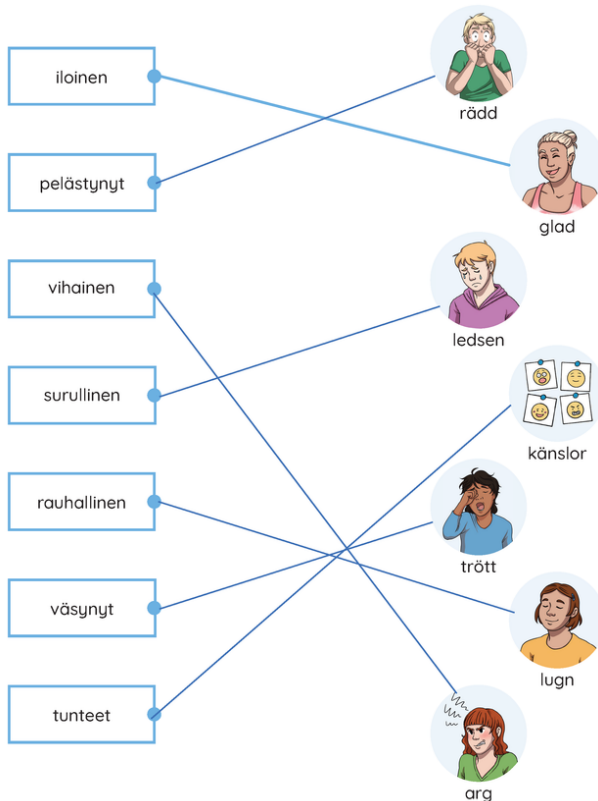
larum.fi/minne_sinne_memory

Facit kapitel 6

2. Dra streck

Dra streck till rätt bild.

3. Skriv

Skriv ordet på finska och svenska under rätt bild.

iloinen	tunteet	vihainen	pelästynyt
surullinen	väsynyt	rauhallinen	

40

4. Korsord

Fyll i korsordet på finska.

Vilket ord bildas i de färgade rutorna?

tunteet

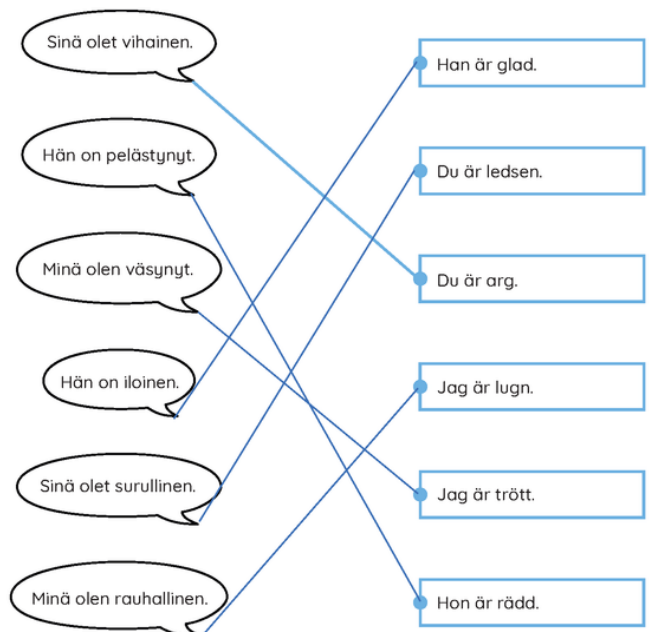
Skriv ordet på svenska.

känslor

6. Dra streck

Dra streck till rätt ruta.

44

42

7. Fyll i

Skriv orden inom parentes på linjen.

Minä olen vihainen . (arg)

Sinä olet _____ pelästynyt. (Du är)

Hän on iloinen _____ . (glad)

Sinä olet rauhallinen _____ . (lugn)

Minä olen _____ iloinen. (Jag är)

8. Skriv

Svara på raden.

7. Vielä kerran

Det här är ett repetitionskapitel där det centrala från varje kapitel repeteras. Vi har medvetet lämnat bort stödrutor så att eleven ska få testa sina kunskaper. Ord- och bildkortet kan även här användas som stöd ifall det behövs. Börja med att se på s. 48. Läraren läser högt texten pratbubblorna, översätter den och diskuterar bilden med eleverna.

1. Läs

Eleven läser texten i pratbubblorna på s. 48 själv eller med handledning av läraren, se tipsen på s. 9 i handledningen.

5. Skriv

Eleven svara på frågan med hela meningar. Läraren kan påminna eleven om att läsa frågan noggrant. Eleven ska här repetera på att svara på olika frågor på ett lämpligt sätt samt repetera när hen ska använda andra och tredje tamformen.

Exempel:

Minkävärinen pallo on? Pallo on sininen.

Kenen sukka tämä on? Se on **Vilin**.

Kuinka monta pipoa sinulla on? Minulla on **kaksi pipoa**.

7. Prata

Här får eleverna repetera de olika känslorna muntligt.

Tips!

Repetera till exempel färgerna och kläderna genom att lägga bildkortet från kapitel 1 och 2 i en hög med bildsidan neråt. Eleverna tar turvis upp ett kort och säger **Minulla on** + saken som finns på bilden. Kan eleven ordet får hen spara kortet. Om eleven inte kan ordet läggs kortet längst ner i högen.

8. Ringa in

I den här uppgiften får eleven reflektera över hur hen förhåller sig till olika situationer samtidigt som hen repeterar känslorna.

Sidan 56. Bonusuppgift

Den här uppgiften är tänkt som en extra uppgift som elev kan återgå till då hen exempelvis behöver en paus eller har gjort klart sina uppgifter. Eleven ska färglägga bilden enligt instruktionerna. Orden och färgerna som finns i instruktionerna är sådana som tagits upp i boken. När eleven färglagt enligt instruktioner får hen färga det som inte ännu är färglagt hur hen vill.

Facit kapitel 7

1. Läs

Läs texten i pratbubblorna på sidan 48.

2. Skriv

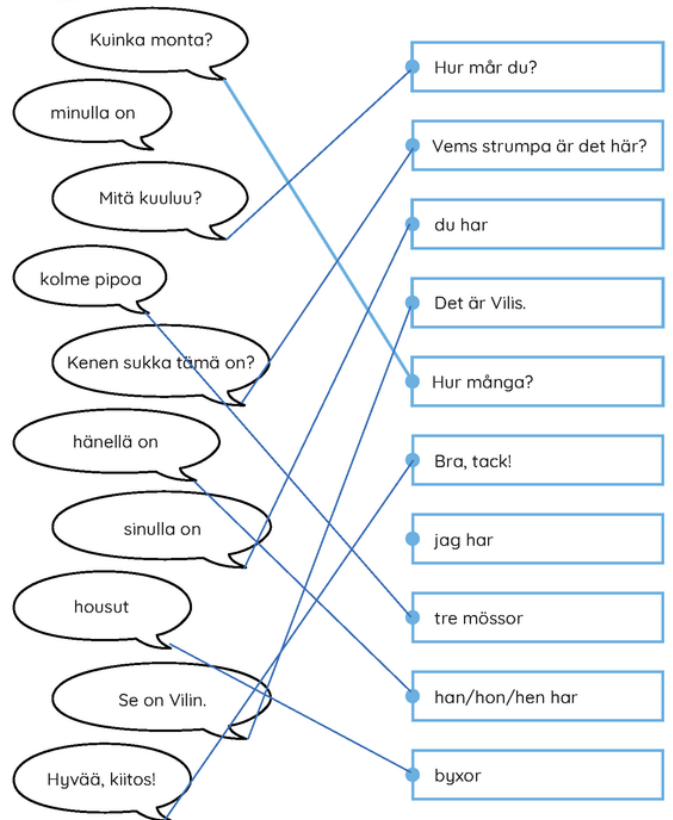
Skriv talen på finska.

- 0 nolla
- 1 yksi
- 2 kaksi
- 3 kolme
- 4 neljä
- 5 viisi
- 6 kuusi
- 7 seitsemän
- 8 kahdeksan
- 9 yhdeksän
- 10 kymmenen

3. Dra streck

Dra streck till rätt ruta.

49

50

4. Skriv

Skriv ordet på finska.

		
t-paita (t-skjorta)	sininen (blå)	sukat (strumpor)
		
lippis (keps)	liila (lila)	mekko (klänning)
		
takki (jacka)	vihreä (grön)	punainen (röd)
		
kengät (skor)	ruskea (brun)	keltainen (gul)

5. Skriv

Svara på finska.

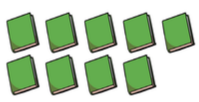
Minkävärinen pallo on? Pallo on sininen. Se on sininen.

Minkävärinen pipo on? Pipo on punainen. Se on punainen.

Kenen sukka tämä on? Se on Vilin sukka.

Kenen kello tämä on? Se on isän kello.

Kuinka monta pipoa sinulla on? Minulla on kaksi pipoa.

Kuinka monta kirjaa sinulla on? Minulla on yhdeksän kirjaa.

6. Skriv

Böj orden i andra och tredje temaformen.

grundform	andra temaformen (-n)	tredje temaformen (-a/-ä)
pallo	pallon	palloa
kynä	kynän	kynää
isä	isän	isää
kirja	kirjan	kirjaa
lelu	lelun	lelua

7. Prata

- Kasta tärningen turvis med ditt par.
- Titta på bilden under det tärningstal du fick.
- Säg: **Minä olen** och känslan på bilden.

arg

lugn

rädd

glad

trött

ledsen